

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Anayasa'nın 98 inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ncı maddeleri gereğince, Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanı Sayın Alparslan Bayraktar tarafından yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim. 29.06.2026

Turhan ÇÖMEZ
Balıkesir Milletvekili
İYİ Parti Grup Başkanvekili

Suriye'de 2011 yılında başlayan iç savaş, sadece bu ülkenin ekonomik ve sosyal yapısını değil, enerji altyapısını da büyük ölçüde tahrip etmiştir. Savaş öncesinde günlük yaklaşık 380-385 bin varil seviyesinde olan petrol üretimi, çatışmalar nedeniyle uzun yıllar boyunca 20-40 bin varil/gün seviyelerine kadar gerilemiştir. Suriye makamları, petrol ve doğal gaz sektöründeki altyapı zararının 91,5 milyar ABD dolarını aştığını açıklamaktadır.

Türkiye ise bu süreçte en ağır yükü üstlenen ülkelerin başında gelmiştir. Milyonlarca Suriyeliye ev sahipliği yapılmış, sınır güvenliği için çok sayıda askerî operasyon gerçekleştirilmiş, sınır ticareti ciddi ölçüde zarar görmüş, kamu kaynaklarından on milyarlarca dolarlık harcama yapılmıştır. Avrupa Birliği tarafından sağlanan mali destek ise Türkiye'nin üstlendiği toplam yükün oldukça sınırlı bir bölümünü karşılayabilmektedir.

Buna karşın, Suriye'de savaş sonrası enerji sektörünün yeniden yapılandırılması sürecinde uluslararası enerji şirketlerinin hızla pozisyon aldığı görülmektedir.

2026 yılı Şubat ayında Amerikan enerji şirketi Chevron ile Katar ortaklığındaki şirketler arasında, Suriye'nin ilk offshore petrol ve doğal gaz arama faaliyetlerine ilişkin mutabakat zaptı imzalanmıştır. İmza törenine ABD'nin Suriye Özel Temsilcisi Tom Barrack'ın da katıldığı kamuoyuna yansımıştır.

Bunu takiben 2026 yılı Mayıs ayında Amerikan ConocoPhillips, Fransız TotalEnergies ve QatarEnergy şirketlerinin Lazkiye açıklarındaki "Block 3" sahasında petrol ve doğal gaz arama faaliyetleri için Suriye yönetimiyle yeni bir mutabakat imzaladığı açıklanmıştır.

Dikkat çekici olan husus ise, Nisan 2026'da TotalEnergies ile Türkiye Petrolleri Anonim Ortaklığı (TPAO) arasında uluslararası petrol ve doğal gaz arama faaliyetlerinde iş birliğine yönelik mutabakat zaptı imzalanmış olmasına rağmen, aynı şirketin Suriye'deki enerji projelerinde TPAO ile herhangi bir ortaklığa gitmemesidir.

Türkiye, Suriye krizinin ekonomik, sosyal ve güvenlik maliyetini en fazla üstlenen ülke olmasına rağmen, savaş sonrası oluşan enerji ve yeniden yapılanma sürecinde Türk kamu şirketlerinin ve özellikle TPAO'nun etkin biçimde yer almaması kamuoyunda ciddi soru işaretlerine neden olmaktadır.

Bu bağlamda aşağıdaki sorularımın cevaplandırılması önem arz etmektedir.

SORULAR

1. Bakanlığınızın, Suriye'de yürütülen petrol ve doğal gaz arama, üretim ve offshore enerji projelerine ilişkin resmî bir stratejisi bulunmakta mıdır?
2. TPAO'nun Suriye'de petrol veya doğal gaz arama, üretim ya da işletme faaliyetlerine katılmasına yönelik herhangi bir hazırlığı veya planlaması mevcut mudur?
3. Suriye yönetimiyle enerji alanında bugüne kadar gerçekleştirilen resmî temaslar nelerdir? Bu görüşmeler hangi tarihlerde yapılmıştır?
4. TPAO ile Suriye Petroleum Company arasında doğrudan veya dolaylı herhangi bir görüşme gerçekleştirilmiş midir?
5. Chevron ile Katar ortaklığında imzalanan offshore anlaşması öncesinde Türkiye Cumhuriyeti veya TPAO bilgilendirilmiş midir?
6. Söz konusu offshore anlaşmasına Türk şirketlerinin katılımı için herhangi bir diplomatik veya teknik girişimde bulunulmuş mudur?
7. ConocoPhillips, TotalEnergies ve QatarEnergy'nin Lazkiye açıklarındaki enerji sahalarına ilişkin mutabakat sürecinde Bakanlığınızın herhangi bir teması olmuş mudur?
8. Nisan 2026'da TPAO ile TotalEnergies arasında imzalanan uluslararası iş birliği mutabakatı kapsamında Suriye'deki projeler gündeme gelmiş midir?
9. TotalEnergies'in Suriye projelerinde TPAO'nun yer almamasının gerekçesi Bakanlığınızca bilinmekte midir?
10. Bakanlığınız bu konuda TotalEnergies nezdinde herhangi bir girişimde bulunmuş mudur?
11. Türkiye'nin Suriye'nin yeniden yapılanma sürecinde enerji sektöründen pay almasına yönelik hazırlanmış bir yol haritası var mıdır?
12. TPAO'nun Suriye açıklarında veya kara sahalarında ruhsat başvurusu yapması yönünde herhangi bir çalışma yürütülmekte midir?
13. Türkiye'nin Suriye'deki enerji projelerine katılımı konusunda ABD, Katar, Fransa veya Suriye makamlarıyla resmî düzeyde görüşmeler yapılmış mıdır?
14. Suriye'deki enerji projelerine Türk özel sektörünün katılımını teşvik etmek amacıyla Bakanlığınız tarafından yürütülen herhangi bir çalışma bulunmakta mıdır?
15. Türkiye'nin Suriye krizinde üstlendiği ekonomik ve güvenlik yükünün, savaş sonrası enerji projelerinde dikkate alınması amacıyla uluslararası platformlarda herhangi bir diplomatik girişimde bulunulmuş mudur?
16. Suriye'nin petrol ve doğal gaz rezervleri ile offshore potansiyeline ilişkin Bakanlığınızın hazırladığı güncel teknik değerlendirme raporları bulunmakta mıdır?

46759

17. Suriye'nin yeniden yapılanma sürecinde Türk enerji şirketlerinin dışlanması Türkiye'nin enerji güvenliği ve Doğu Akdeniz'deki jeostratejik çıkarları bakımından oluşturabileceği risklere ilişkin Bakanlığınız tarafından hazırlanmış herhangi bir etki analizi mevcut mudur?
18. Bakanlığınız, Doğu Akdeniz'de İsrail-Leviathan sahasını işleten Chevron'un Suriye offshore projelerine de girmesinin bölgesel enerji dengeleri açısından doğuracağı sonuçlara ilişkin herhangi bir stratejik değerlendirme yapmış mıdır?
19. Türkiye'nin Doğu Akdeniz enerji diplomasisinde TPAO'nun bölgesel etkinliğini artırmak amacıyla önümüzdeki dönemde atılması planlanan somut adımlar nelerdir?
20. Türkiye'nin Suriye'de bugüne kadar üstlendiği insani, ekonomik ve güvenlik maliyetleri dikkate alındığında, savaş sonrası enerji ve doğal kaynak projelerinde hak ettiği konumu elde edebilmesi amacıyla Bakanlığınız tarafından yürütülen somut çalışmalar nelerdir?